

Bryggeriklubbens medlemsblad

2
2017

Värmöte vid Siljan
Bryggeriklubben 35 år!
Årets etikett – Vega bryggeri
Moras bryggerier

Bryggeriklubben

Föreningen för samlare och bryggeriintresserade.

Klubben bildades 1982 och består av personer bosatta i Norden med ett aktivt intresse för bryggeriindustrin.

Styrelse

Ordförande: Magnus Karlsson,
Kanonvägen 7, 792 96 Våmhus
Tel: 070-33 07 026

Kassör: Per-Olof Ström,
Trandaredsgatan 99, 507 61 Borås
Tel: 033-15 52 23, 070-212 52 23

Sekreterare: Sören Borgström,
Runvägen 6, 137 55 Tungelsta
Tel: 070-542 07 65

Övrig ledamot och redaktör: Henrik Josefsson,
Barnängsgränd 6, 116 47 Stockholm
Tel: 070-759 19 35

Övrig ledamot och webbansvarig: Claes Svensson,
Ekedalsvägen 119, 177 59 Järfälla
Tel: 0768-66 12 25

Kontakta styrelsen: info@bryggeriklubben.se

Webbplats: www.bryggeriklubben.se

Bankgiro: 5304-6942

Kontonummer (Swedbank):
8032-5, 04067844-3

Framsidan:

Detalj av väggmålning i trapphuset på Mora bryggeri.

Målningarna utfördes 1944 av konstnären Erik Mornils.

Medlemsbladet utkommer med fyra nummer per år.

Manusstopp:
1/3, 1/6, 1/9 och 1/12

Medlemsavgift:

Samlande medlem
300 kr/år

Stödande medlem
200 kr/år

Sponsor
300 kr/år

Ordföranden har ordet

Våmhus 31/8 2017

Hej på Er alla!

Bryggeriklubben fyller 35 år i år och jubileumsåret 2017 går sakteliga mot sitt slut. Men innan dess så ska vi hinna med ett möte i Göteborg med besök på Göteborgs Nya Bryggeri 14:e oktober.

Vårmetet hölls i Mora på Mora Bryggeri och Hotell Siljan, vilket rönt stor uppskattning av de deltagande.

Etiketter till våra samlande kommer in titt som tätt och ett stort tack riktas till bryggerierna som hjälper oss med detta.

Hemsidan har fått en ny redaktör som just nu håller på att sätta sig in i detta arbete, så vi får ha lite tålamod, så ska vi se att det kommer något där snart.

Jag hoppas att vi ses i Göteborg!

Bästa hälsningar
Magnus Karlsson

Redaktörens spalt

Stockholm 1/9 2017

Hej allihop!

Det här numret av medlemsbladet innehåller både lite nytt och lite gammalt. Bland annat tittar vi närmare på Moras bryggerier förr och nu, med anledning av att vår-mötet hölls just i Mora. Dessutom får vi träffa klubbens förste medlem, med anledning av att vi firar 35 år som klubb i år! Och så blir det prat om etiketter med Vega bryggeri.

Till sist en liten vädjan: Medlemsbladet behöver material. Du som har bilder eller kan skriva några korta rader – hör av dig till mig! Mer om detta längre fram i tidningen.

Bästa hälsningar
Henrik Josefsson

Guldpilsner och sockerdricka - vårmöte på Mora bryggeri

Det var 32 medlemmar som samlades för vårmöte i Mora vid Siljans soliga strand och årets bryggeribesök gick till familjeföretaget Mora bryggeri. Vi blev mycket väl mottagna i bryggeriet av familjen Andersson – Jörgen, Eva och dottern Ellinor. Den ende familjemedlemmen som inte var med var sonen Markus som var ute på uppdrag.

Familjen berättade hur alltihop startat i liten skala med att Jörgen bryggde öl hemma i köket. En vacker dag cyklade han förbi en färgaffär och fick syn på några rostfria kärl. Där och då föddes tanken – han skulle starta ett riktigt bryggeri! Det första bryggeriet byggdes på familjens gård Pehrsgården, i byn Vattnäs mellan Mora och Orsa. Ett uthus som tidigare använts som vedbod fick bli bryggeri.

Pehrsgårdens bryggeri fick det heta och den första produkten som kom ut ur uthuset var julmusten, lagom till julen 2000. Årskiftet 2002/2003 köpte familjen loss namnet Mora bryggeri. Det ursprungliga bryggeriet lade ner verksamheten 1979 men nu, 24 år senare, återuppstod det alltså hemma hos familjen Andersson. Pehrsgårdens bryggeri bytte namn till Mora bryggeri. Med namnet ingick rättigheterna till flera av bryggeriets drycker, t.ex.

Mora Sockerdricka. Med hjälp av kulturförvaltningen i Mora fick familjen fram handlingar från originalbryggeriet, bland annat gamla recept på läskedrycker och pilsner.

Det blev snabbt tydligt att det gamla uthuset inte skulle räcka till. Familjen köpte det nedlagda Avestas bryggeris gamla bryggverk men det fanns inte en chans att det skulle få plats. Numera huserar man i nybyggda rymliga lokaler, där Bryggeriklubbens medlemmar fick tillfälle att studera bryggerianläggningen, smaka på drycker och titta på föremål från Moras bryggerihistoria som familjen samlat på sig. I taket hänger till exempel en gammal budcykel från det ursprungliga bryggeriet och vart man än tittar hittar man intressanta föremål – utkörarhattar, glas och flaskor. ■

Nya styrelsedamöter

Vid årsmötet på Hotell Siljan i Mora valdes två nya ledamöter in i Bryggeriklubbens styrelse. En ny och en nygammal.

Två av de fem styrelseposterna var lediga inför årsmötet - Björn Sörngaards post som sekreterare och Ingmar Stranneviks som övrig ledamot och webbansvarig.

Ett enhälligt möte röstade fram Sören Borgström, Tungelsta, som sekreterare och Claes Svensson, Järfälla, som övrig ledamot och webbansvarig.

Sören har varit med sedan klubbens barndom och var klubbens ordförande i 25 år, fram till 2012.

Claes Svensson

Sören Borgström

Vi önskar Claes välkommen och Sören välkommen tillbaka in i styrelsen! Samtidigt passar vi på att tacka Björn och Ingmar för deras värdefulla insatser för klubben!

För en kulla

med vana vid läskedryckstappning finnes genast plats vid

**Mora Bryggeri-Aktiebolag,
3242 Mora.**

Ur Dalpilen 20/5 1913

Maltgrodd

till salu hos

**Mora Bryggeri-Aktiebolag.
2699**

Ur Dalpilen 30/4 1907

Det kom ett mail till klubben från en etikettsamlare i Ukraina:

Hello! I am a collector of beer labels from Ukraine. I'm looking for collectors to exchange beer labels.

I'm interested in Christmas labels from Denmark and Sweden.

My email address is:
kremen95@gmail.com

Söndagen den 10 dec.: Täflingar i fältskjutning och afståndsbedömning samt instruktioner och skjutöfningar med kulsprutor med samling vid Mora bryggeri kl. 8,30 f. m.

Ur Dalpilen 5/12 1916

Årsmöte på Hotell Siljan i Mora den 22 april 2017

- 1. Mötets öppnande.**
Mötet öppnades av Magnus Karlsson.
- 2. Godkännande av kallelse till mötet.**
Kallelsen godkändes.
- 3. Dagordningens godkännande.**
Dagordningen godkändes.
- 4. Val av mötesordförande och sekreterare för mötet.**
Till ordförande valdes Magnus Karlsson och till sekreterare valdes Henrik Josefsson.
- 5. Val av två justeringsmän/rösträknare.**
Bengt Borg och Ove Grip valdes.
- 6. Verksamhetsberättelse för år 2016.**
Magnus Karlsson läste upp verksamhetsberättelsen som mötet enhälligt godkände.
- 7. Kassarapport och revisionsberättelse.**
Per-Olof Ström läste upp kassarapporten för 2016 och Magnus Karlsson läste upp revisionsberättelsen och mötet godkände båda.
- 8. Fråga om ansvarsfrihet till styrelsen.**
Mötet beviljade styrelsen ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret.
- 9. Skrivelser.**
Inga skrivelser hade inkommit.
- 10. Fastställande av medlemsavgift för nästa år.**
Mötet fastställde medlemsavgiften skall vara oförändrad.
- 11. Under mötet väckta frågor.**
Medlemsfrågan diskuterades. Hur ska vi locka fler medlemmar? Styrelsen fick i uppdrag att ta fram förslag på en strategi för detta.
Var ska höstmötet hållas? Göteborgstrakten föreslogs.

12. Val av:

- a. Per-Olof Ström till kassör på två år.
- b. Claes Svensson till övrig ledamot och webbredaktör på två år.
- c. Sören Borgström till sekreterare på två år.
- d. Stefan Lööv till revisor på ett år och
Ove Grip till revisorssuppleant på ett år.
- e. Helge Hoff och Per Berggren till valberedare på ett år.

13. Rapporter

Sören Borgström berättade om stödjande medlemmar.

Per-Olof Ström berättade om medlemslistan och att den håller på att uppdateras. Medlemmarna uppmanades att meddela adressändringar till klubben.

14. Mötets avslutande.

Ordförande Magnus Karlsson tackade för visat intresse och avslutade mötet.

Verksamhetsberättelse 2016

Klubben har under året hållit två möten. Vid vårmötet/årsmötet på Nääs Gårdsbryggeri deltog 28 personer. Vid höstmötet på Nya Carnegiebryggeriet deltog 37 personer.

Styrelsen har under året hållit två möten, telefonkontakter och mejlkontakter.

Styrelsen har bestått av Magnus Karlsson (ordförande), Per-Olof Ström (kassör), Björn Sörgaard (sekreterare), Ingmar Strannevik och Henrik Josefsson.

Medlemmar: Klubben har under året haft 115 medlemmar varav 84 är samlande och 31 är stödjande. Vi har fått 2 nya medlemmar och 1 har avlidit.

Medlemsbladet har under verksamhetsåret utkommit med fyra nummer.

Årets etikett har utsetts för 27:e året. 2016 års vinnare blev Vega Bryggeri med Gotenius Porter.

Ett stort tack riktas till våra stödjande medlemmar för ekonomiska bidrag samt för etiketter och annat till samlarna.

Magnus Karlsson

ordförande Bryggeriklubben

Vårmötet 2016 på Nääs Gårdsbryggeri

Höstmötet 2016 på Nya Carnegiebryggeriet

Mora bryggeri

TEXT OCH FOTO: HENRIK JOSEFSSON

Sex kilometer västerut från det bryggeri som idag har tagit över namnet, ligger det ursprungliga Mora bryggeri. Byggnaderna är i stort oförändrade och mycket finns kvar sedan bryggeriet var igång.

Mora bryggeri grundades 1872 och året efter startade verksamheten vid Hemulån där man kunde utnyttja vattenkraften. De äldsta delarna av byggnaden är från den tiden. I början går det knackigt och de första tio åren kan man inte dela ut någon vinst alls till aktieägarna. I en kallelse i tidningen Dalpilen 1876 kan man läsa att bolagets delägare bjuds in för att diskutera hur man ska få in kapital och om man måste sälja bryggeriets tillgångar för att få in pengar.

Verksamheten tar fart

Först i slutet av 1800-talet vänder det och 1898 kan man äntligen modernisera bryggeriet så att det motsvarar standarden för ett

modernt bryggeri runt sekelskiftet. Riktig fart tar det 1919 när man till slut kan bli av med den lokala konkurrensen genom att köpa upp och lägga ner det andra Morabryggeriet – Mora Ångbryggeri (se separat artikel).

*Mora bryggeri 1945
Foto: Sam Lawson/Mora bygdearkiv*

Med konkurrenten sopad åt sidan vågade man satsa på en ombyggnad med ett nytt bryggerverk och produktionen kunde fördubblas. Genom åren byggdes bryggeriet ut flera gånger och dagens byggnad är ett resultat av många om- och tillbyggnader.

Vid Mora Bryggeri Aktie Bolag finnes godt
Bayeriskt Öl
 på färl, som genast efter ingångna requisitioner
 expideras och lemnas färlen fritt ombord
 vid Mora.
 Requisitioner insändes till Handlanden E.
 Andersson eller direkte till Mora Bryggeri Aktie
 Bolag, Mora. (977)

Ur Dalpilen, 6/6 1874

En stadgad och ordentlig
KULLA
 van vid tillverkning och tappning av
 läskedrycker erhåller förmånlig väl av-
 lönad plats nu genast vid
Mora Bryggeri A.-B. Mora,
 ansökningar jämte betygsavskrifter torde
 insändas under adress:
Bryggmäst. A. Huss.
MORA. 221

Ur Dalpilen, 11/1 1916

Mora köps upp

1939 blev Mora bryggeri en del av Sveakoncernen. På 1940-talet täckte Mora bryggeri AB in en stor del av Dalarna med bryggerier i Malung, Leksand och Rättvik, förutom huvudbryggeriet i Mora. Dessutom upplag på fem orter. 1951 blev bryggeriet en del av Pripps i och med att Sveakoncernen köptes upp. Även om det gick trögt i början, så fick bryggeriet en lång och blomstrande historia och var en viktig del av Morabornas liv i över 100 år.

Mora Bryggeri Aktiebolags nya maltdryck
Stjärndricka
 rekommenderas.
 Alkoholsvagt. O Extraktrik. O Välsmakande.
 Analys från Zymotekniska Laboratoriet i Stockholm den 4 mars 1907.

Spec. vikt	Alkoholhalt	Extrakthalt i gr.	Stamvörrens	Ujättnings-
vid 15 ° C	vol. ‰	vikt ‰	per 100 kbm	styrka
			per 100 gr	grad

Ur Dalpilen, 23/4 1907

Pripps rationaliserar

Under 60- och 70-talen rationaliserade Pripps verksamheten och koncentrerade produktionen till allt färre orter. I slutet av 70-talet blev det Moras tur. Eftersom staten ägde en majoritet av Pripps vid den här tiden var det många Morabor som hoppades på en politisk lösning. Bryggeriets framtid debatterades till och med i riksdagen men i längden gick det inte att rädda Mora bryggeri.

1978 var sista året med ölbryggning och året efter slutade man också med läskedryckerna. 1979 tappades de sista flaskorna. Anläggningen fick nu samma öde som många bryggerier vid den här tiden – det blev en Prippsdepå. Fram till 1988 i den gamla bryggeribygnaden och efter det i en nybyggd lagerbyggnad bredvid bryggeriet fram till slutet av 1990-talet.

Bryggeriet får nytt liv

Lagerbyggnaden är idag innebandyhall och själva bryggeriet stod oanvänt i många år, tills tre Morakillar startade en arena för lasertag, också känt som laserdome, på översta våningen. Mycket av interiören finns kvar från bryggeritiden. Högst upp i huset finns de kakelklädda jäskaren kvar och mycket ser ut som det gjorde då. Hela vägen upp genom trapphuset finns fortfarande fantastiska väggmålningar från 1944. Målningarna är gjorda av konstnären Erik Mornils från Nittsjö, bland annat känd för sin formgivning på Nittsjö Keramik. Målningarna visar bryggeriets verksamhet i klassisk kurbitsstil.

Det finns inte många gamla bryggerier kvar i landet som har fått behålla så mycket originaldetaljer efter nedläggningen som Mora Bryggeri och som inte gått igenom omfattande förändringar för att passa nya verksamheter. Man får verkligen hoppas att byggnaden med målningarna och det som finns kvar från bryggeriet får vara kvar och kan räddas åt framtiden. ■

- 1872** – Mora bryggeri grundas 27 december
- 1873** – tillverkningen kommer igång, till en början bara bayerskt öl
- 1887** – tillverkning av pilsner
- 1892** – tillverkning av iskällardricka
- 1883** – bryggeriet går med vinst, första aktieutdelningen
- 1898–99** – ny bryggerianläggning, övergång till maskinell drift
- 1904** – första tappningsmaskinen köps in
- 1907** – tillverkning av svagdrickan Stjärndricka
- 1912** – tillverkning av läskedrycker
- 1918** – köper Leksands bryggeri
- 1919** – köper och lägger ner Mora ångbryggeri
- 1919–20** – ombyggnad, nytt bryggverk
- 1924** – köper Rättviks bryggeri
- 1924** – köper Falu ångbryggeri tillsammans med Sveakoncernen
- 1925** – köper Malungs bryggeri
- 1927** – köper läskedrycksfabrik i Furudal
- 1931** – köper läskedrycksfabrik i Orsa
- 1939** – övergår till Sveakoncernen
- 1942–43** – nya lager- och tappningslokaler
- 1944** – tar över Dalabryggeriet i Rättvik
- 1951** – uppgår i AB Pripp och Lyckholm tillsammans med hela Sveakoncernen
- 1978** – sista ölbryggningen
- 1979** – sista läskedryckerna, blir depå
- 1988** – depån flyttar till nya lokaler
- 2003** – Pehrsgårdens bryggeri tar över namnet Mora bryggeri

Ångbryggeriet – konkurrenten som försvann

TEXT: HENRIK JOSEFSSON

Följer man Hemulån österut från gamla Mora bryggeri hittar man den plats, nära Zornmu-seet, där konkurrenten Mora Ångbryggeri låg. Verksamheten startades 1893 av bryggaren J. E. Andersson och bryggeriet tillverkade både maltdrycker och läskedrycker.

Ofvan Siljan.

Inskränkt ölförsäljning.

På af Morastrands köping hos k. bhde gjord ansökning har k. bhde funnit skäligt förbjuda all försäljning af öl till afhämtning från Mora ångbryggeri och Mora ångbryggeri-aktiebolags bryggeri för tiden till den 15 nästkommande november.

Ur Dalpilen 20/8 1915

Efter drygt 25 år – 1919 – blev ångbryggeriet uppköpt och nedlagt av Mora bryggeri. I avtalet med bolaget som året efter köpte byggnaderna av Mora bryggeri står det att de inte får användas till bryggeri. Man ville slippa lokal konkurrens även i framtiden.

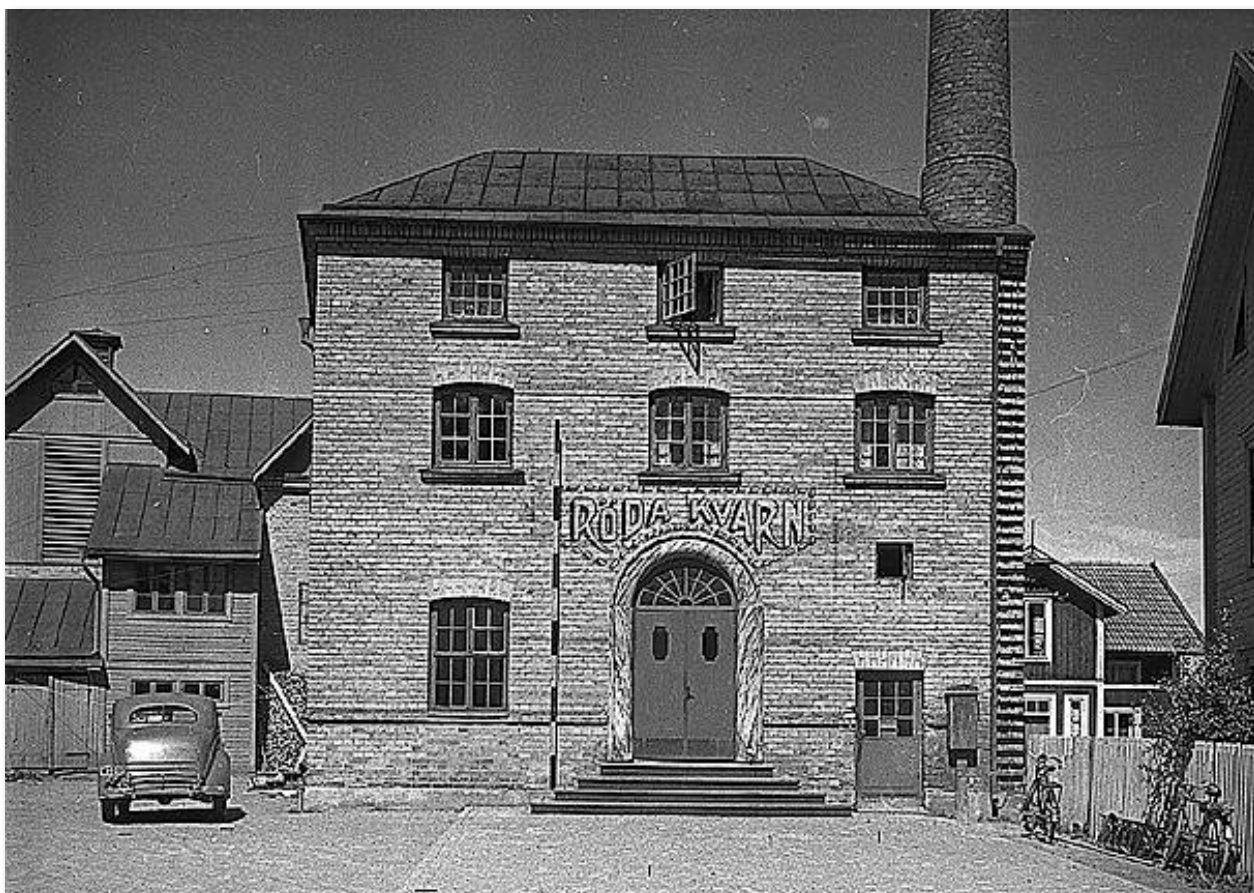
Ovan Siljan

Mora ångbryggeri blir spisbrödsfabrik.

Mora ångbryggeri, som för någon tid sedan av Mora bryggeriaktiebolag såldes till ett konsortium, skall inrättas till en större spisbrödsfabrik. För ändamålet bildas ett aktiebolag, som av konsortiet övertager fastigheten.

Ur Dalspilen 2/4 1920

Byggnaden användes i stället till flera olika verksamheter, bland annat biograf – först Röda Kvarn och sedan Saga. Ångbryggeriets byggnad fanns kvar fram till slutet av 1970-talet, då den revs. ■

*Bild från 1947 då biografen Röda Kvarn fanns i en del av det gamla ångbryggeriet.
Foto: Sam Lawson/Mora bygdearkiv*

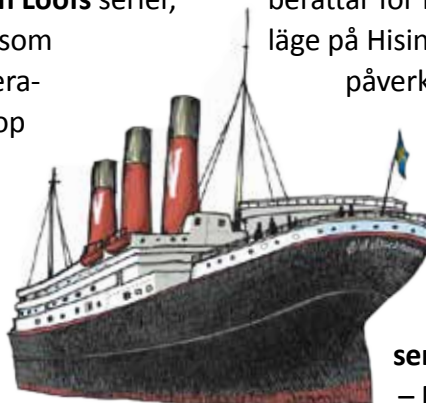
Till sjöss med Vega

TEXT: HENRIK JOSEFSSON FOTO: INGMAR STRANNEVIK

Vega har bara varit igång i fem år i det bryggeritäta Göteborg och har redan fått flytta till större lokaler för att kunna fördubbla produktionen. Numera finns sju öl i sortimentet. Ovanpå detta har en av Vegas etiketter – Gotenius porter – röstats fram till årets etikett 2016 av Bryggeriklubbens medlemmar.

Det är något bekant över Vega bryggeris etiketter. Med sin serietidningsaktiga stil påminner de om **Jan Lööfs** serier, eller om **Tintins** äventyr. Eller som provkartan på motiv hos tatuera- ren i hamnen. Eller som alltihop på en gång.

Lyftkranar och måsar har vi redan sett på etiketter från Göteborgskollegorna **Ocean** och **Stigberget**, men Vega skruvar upp Göteborgs- romantiken till elva. På etiketterna trängs silhuetten av Masthugget med skepp, kranar och kajer och över alltihop en flock skrånande måsar.

Bryggeriets grundare **Claes Ljunggren** äger Vega tillsammans med **Kalle von Spreti**. Claes berättar för Medlemsbladet att bryggeriets läge på Hisingen nära Göteborgs hamn har påverkat etiketternas utseende.

Gotenius varv till exempel, som gett namn åt Vegas porter, ligger ett stenkast från bryggeriet.

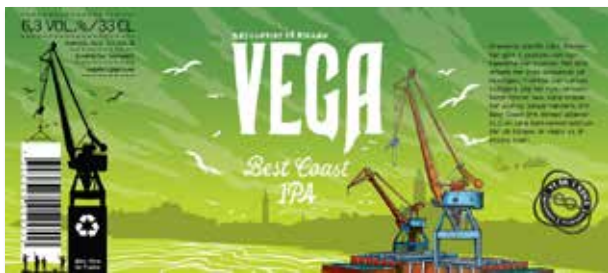
Hur kommer det sig att etiketterna ser ut som de gör?

– Eftersom Vega bryggeri ligger på Ringön så har vi daglig kontakt med det Göteborg som länge har innefattat indu- stri- och varvsverksamhet, säger Claes Ljunggren. När jag och Kalle satt och diskuterade

etiketternas utformning och gemensamma tråd var det därför självklart att hamnen och miljöerna runt om skulle vara en stor del av vårt varumärke.

Det är den göteborgska designbyrån **Depero Quadrigea** (DQ) som ritat etikettmotiven. De har bland annat också gjort etiketterna till Göteborgsläskan **Gbg Soda**.

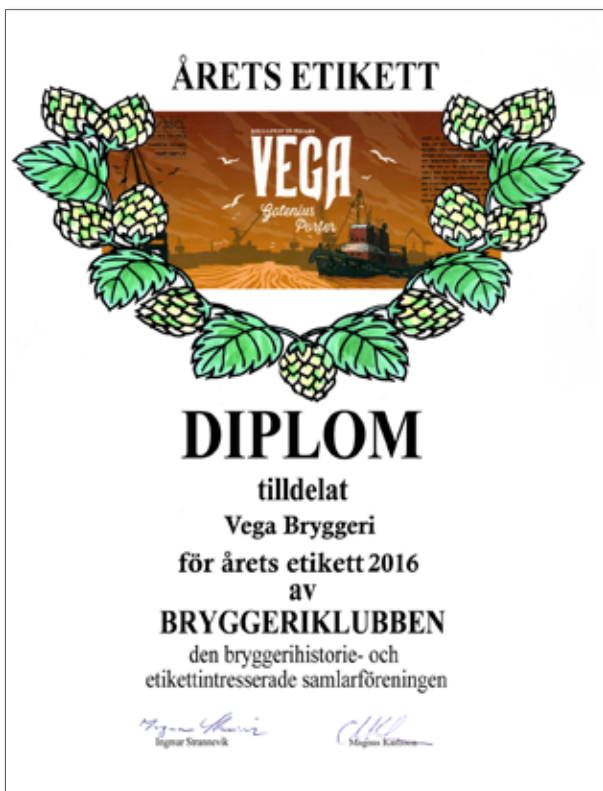

– Valet föll på DQ och framför allt konstnären **Alex Ristori** (ägare tillsammans med **Oscar Dahlqvist**) när Kalle och jag genom gemensamma vänner fick upp ögonen för hans grymma handgjorda tuschteckningar som rimmade perfekt med den bilden vi vill förmedla, säger Claes. – **George Remi** (mer känd som **Hergé**, Tintins skapare, red. anm.) och tecknaren Jan Löf har gjort stora avtryck i minnesbanken och Alex har många av dessa kvaliteter men har också en något yvigare teknik vilket skapar en skön rytm i teckningarna.

Ingmar Strannevik lämnar över Bryggeriklubbens diplom för årets etikett till Kalle von Spreti och Claes Ljunggren på Öl- och Whiskymässan i Göteborg.

Vad fick DQ för önskemål från er när ni beställde etikettmotiv?

– För oss är kärleken till hantverket tillsammans med den lokala förankringen och den småskaliga produktionen viktiga delar i vårt bryggeri, säger Claes Ljunggren.

– Jag hade en tydlig bild av att våra olika sorter skulle presenteras genom små utsnitt ur Göteborg och Göteborgs hamn inom både då- och nutidshistoria och att text och bild skulle ge betraktaren en skön känsla för innehållet.

Min förhoppning är att de faktorerna är tydliga när du ser och läser på våra etiketter.

Det är inte bara etiketterna som ger en känsla av hamnar och hav. Bryggeriets namn är också hämtat från den svenska sjöfartshistorien.

Fartyget Vega besökte Göteborg på sin väg mot Nordostpassagen 1878 och gjorde redan på sin tid ett rejält avtryck i bryggeribranschen. (Mer om fartyget Vega och Vegaölet i Medlemsbladet nr 1, 2017)

Hur kom det sig förresten att bryggeriet fick heta Vega?

– Jag bodde vid tillfället på Nordhemsgatan i Linnéstaden som är en del av samma kvarter som Nordenskiöldsgatan, Nordostpassagen, Vegagatan och Vegastaden vilket snabbt gav mig tydliga uppslag till ett möjligt namnval, säger Claes.

– Namnets sköna flyt tillsammans med kopplingen till upptäcktsfärd, äventyr och sjöfart gjorde valet ännu enklare. ■

Det började i Mjölby

Bryggeriklubben fyller 35 år!

TEXT: HENRIK JOSEFSSON

I år fyller vår klubb 35 år och det uppmärksammades med en specialetikett. Alla som var med på årsmötet i Mora fick en ölflaska från Mora Bryggeri med jubileumsetiketten. Medlemsbladet fick en pratstund med Swen Stockhaus, medlem nummer 1, som var den som tog initiativ till klubben för 35 år sedan.

Allt började i södra Medelpad när jag var barn, berättar Swen. Man gick runt i byn och till lanthandeln och frågade om man fick blöta av etiketterna från flaskorna och på det sättet fick jag ihop min samling. Det var alltid någon som hade en back stående och det blev många etiketter från Bockens bryggerier. Senare, när streckkoderna behövdes för att få tillbaka panten, gick ju inte det längre.

Swen på framsidan till samlartidningen Triumf 1981, året innan Bryggeriklubbens födelse.

1977, när Swen flyttat till Sundsvall, startade han samlarföreningen Samlarringen där. Den blev en lokalavdelning till samlarförbundet Nordstjärnan, och samlade medlemmar med vitt skilda intressen. Men det saknades fortfarande en renodlad klubb för bryggerisamlare i Sverige.

– På den här tiden, innan internet, så fick man kontakt med andra samlare genom att annonsera i tidningar, berättar Swen. Man skickade runt etiketturval till varandra och det var helt enkelt via brev som man hade kontakt. Det var ovanligt att man träffade någon annan samlare öga mot öga.

Det var när Swen flyttade ner till Västerås 1979 som saker började hända. Nu bodde han

närmare flera samlare och det blev möjligt att mötas. Nu drogs planerna upp för en klubb för bryggerisamlare och 1982 blev den verklighet. Bland annat träffade Swen Lars-Erik Gustafsson i Stockholm. Lars-Erik hade en av landets främsta etikettsamlingar. Han gick tyvärr bort 2014.

– Vi var 16 stycken som träffades på stads-hotellet i Mjölby. Det var samlare från hela landet. De flesta av oss hade bara haft kontakt via brev och träffades för första gången.

I artikeln från Östgöta Correspondenten från mötet i Mjölby kan man läsa om den ”nya hobbyn” bryggerietiketter. Det bildades en interimsstyrelse och Bryggerriklubben var född.

En av Bryggerriklubbens tidigaste medlemmar var klubbens nuvarande sekreterare, Sören Borgström.

I DN-artikeln från 1984 har medlemsantalet fördubblats och man ska precis till att fira två år som klubb med årsmöte i Stockholm.

Swen själv har nu sålt av sin etikettsamling. – Det var när det började bli svårare att få etiketter från bryggerierna som jag började tappa

intresset, säger han. Det blev färre nya etiketter att byta med och ungefär samtidigt kom det in mer pengar i hobbyn.

Ove Paulsson, Helsingborg, i mitten, har under 30 år samlat 125 000 etiketter. Han flankeras av Tage Claesson, Ulricehamn, och Sven Stockhaus, Vasterås, initiativtagare till lördagens möte och bytarådgivare i Mjölby — efteråt sammankallande i interimsstyrelsen

Bryggerietiketter ny hobby

Samla bryggerietiketter – öl och läsk – kan det vara något? Var så säker. Om inte, fråga Ove Paulsson i Helsingborg. Han har 125 000 etiketter i sin samling!

På lördagen talade han sig varm för att sprida denna hobby, inte minst bland ungdom, när han träffade ett 20-tal meningsfränder på Stadshotellet i Mjölby.

– Alla stora samlingar har varit små i början, förklarar han och varnar för att nonchalera småsamlarna.

Bilda klubb
Sammankomsten i Mjölby med etikettentusiaster från Dalälven i norr till Helsingborg i söder, från Östhammar till Borås, hade Sven Stock-

haus i Vasterås som initiativtagare. Hans tanke var att försöka bilda en klubb eller förening, vars medlemmar kan träffas en eller ett par gånger om året.

En interimsstyrelse tillsattes också med Sven Stockhaus som sammankallande, Lars-Erik Gustafsson, Stockholm, Klaes-Henrik Bergström, Vasterhaninge, och Sven Lagerqvist, Nässjö, som ledamöter.

”Kommer stort”
– Det finns många fler samlare än vi som är här, berättar Sven Stockhaus. Att samla etiketter är en hobby som kommer stort, inte minst bland ungdomen. Själv har han hållit på som samlare i 13 år. Han startade med mynt och frimärken, men sedan sex år är det etiketter för hela slanten.

Under dessa år har han sparat alla brev han fått i samband med byteskontakter och det var med hjälp av dessa brev han nu kunde kalla till sammankomsten i Mjölby.

Självständig
Samlarförbundet Nordstjärnan i Stockholm, som bildades på 40-talet, spelar rollen av en sorts förbundstopp. Men den här föreningen är tänkt som en självständig organisation.

Syftet med sammankomsten var inte enbart att bilda en interimsstyrelse. Baktanken var också att byta etiketter och samlarobjekt med varandra.

– Som tur är har inte alla samma etiketter, förklarade Ove Paulsson. Det finns många godbitar bland de olika samlarna, sade han och gick på spaning efter sådana.

GULL-BRITTE RICSON

Ur Östgöta Correspondenten, 22/11 1982

Swen bor numera i Skåne och köper ibland skånska etiketter om han skulle hitta några på loppisar. Annars ligger samlarfokuset någon helt annanstans. Swen har nu mellan 200 och 300 miniräknare. Favoritmärket är Casio.

– När miniräknarna blivit för gamla för att använda i skolan så kan man köpa dem till en bråkdel av priset. Då blir de samlarobjekt i stället. I Sverige är det inte så utbrett än. Vi är ungefär fem stycken som brukar bjuda när det dyker upp gamla räknare på Tradera. ■

den lovordar öl på flaska i stället för på burk. En annan och den allra viktigaste är insamlandet av öletiketter från alla världens hörn. Det lär finnas omkring 200 000 runt hela vårt klot. Svenska klubben har bli kontakt med en samlare ute i Europa som har fått ihop 150 000 öletiketter.

De 30-talet svenska medlemmarna i Bryggeriklubben har inte på långa vägar så många, men många i klubben har massor, väldiga massor med etiketter, och de byter med varandra och med samlare utomlands.

Därtill studerar de ölhistoria och jagar litteratur inom området. En som är hemmastadd på den avdelningen, Staffan Nilsson, bryggeriexpert vid riksantikvarieämbetet med böcker bakom sig i ämnet bryggerier, håller föredrag på årsmötet. Han skall prata om en inventering han gjort av Sveriges bryggerier mellan 1846 och 1918.

Bryggeriklubben är två år gammal och höll sin första sammankomst i Mjölby av alla ställen. Det var för att det råkade ligga mest centralt till för medlemmarna, som är lite spridda ut över landet.

Vid bildandet tog man kontakt och fick med en mycket erfaren öl-etikett och -kuriosasamlare i Stockholm vid namn Lars-Erik Gustafsson.

Klubben är exklusiv och medlemmarna väljs in. Det lönar sig alltså inte att utan vidare komma släntrande till bryggeriet på lördag kväll för att få dricka öl under den bytesafton som avrundar årsmötet.

Intresserade kan i stället vända sig till ordföranden Swen Stockhaus (tel 021-11 61 32).

Har man tur, kan man då bli delaktig av den stora bytessvängen, forskandet i ölhistorien samt det snygga, stilsamma öldrickande som går under beteckningen ölkultur.

BERLING

Ölvett och etikett

*"Och gott öl kom
och gott öl för,
för gott öls skull har jag
sålt mina skor
och satt mina strumpor
i pant i en bod
med gott öl håller jag
upp mitt mod"*

Det är Fröding, javisst, men egentligen en tolkning av en dikt av Burns som också förstod sig på gott öl. En sammanslutning i Sverige som också förstår sig på samt vårdar om bryggerinäringen och alla utensilierna omkring den har årsmöte i Stockholm på lördag i huvudkommunens största bryggeri.

En av kulturgärningarna som denna klubb sysslar med är att

Ur DN, 18/10 1984

Entusiastiska samlare i Bryggeriklubben på årsmöte. Klubben som har ett 40-tal medlemmar samlar på alla bryggeriutensilier, kanske främst etiketter med kulturhistoriskt värde. Stående på bilden ses: Seppo Bonsdorf, Lars Erik Gustafsson, Sören Borgström (ordförande tel 0750/306 41), Hans Billquist, Lars Johansson, Bery Thomsner, Per Söderberg, Rune Edvinsson, Mikko Hovi. Sittande: Pierre Lundblad, Björn Hamby, Tage Claesson, Arne Persson och Roger Boström.

Foto: LASSE PERSSON

Ur Bryggeri-Tidningen nr 6, 1989

MEDLEMSBLADET

behöver

DIG!

Hos Er medlemmar finns en enorm kunskap och många av Er har tagit bilder på bryggerier, bryggeribilar och annat. Om Du till exempel har ett par bilder som Du har tagit själv på något gammalt bryggeri, eller ett nytt, och om Du dessutom kan skriva ett par korta rader om vad bilderna föreställer så är det oerhört värdefullt för medlemsbladet! Eller om Du kanske har en ovanlig etikett eller någon udda reklampryl som Du kan ta en bild på och skriva en rad om, så kan det bli en intressant artikel i ett kommande nummer! Eller också något annat bryggerirelaterat! Allt är intressant – stort som smått!

Ditt bidrag är mycket välkommet!

Hör av Dig till mig, Henrik Josefsson, redaktör för medlemsbladet:
Email: info@bryggeriklubben.se, skriv "Medlemsbladet" i ämnesraden.